

— Narodne pesni koroških Slovencev. Zbral in na svetlo dal *I. Scheinigg*, c. kr. gimn. profesor v Celovci. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani 1889, m. 8, 466 str. Cena? Te kritično urejene zbirke, ki obseza 1041 daljših in krajših národnih pesmij koroških Slovencev, mora od vsega srca vesel biti vsak prijatelj národnega pesništva, kakor tudi vsak razumnik, ki v národnih pesmih zasleduje jezikoslovne zanimivosti in opazuje ljudsko dušo v nje žalosti in veselji. Slovenci, pokažite se zahvalni gospodu izdavitelju in povrnite mu véliki trud njegov s tem, da si omislite to prekrasno knjigo!

— Ilustrovan národní koledar za navadno leto 1890. Leto II. Uredil, izdal in založil *Dragotin Hribar*. Tiskala »Narodna tiskarna« v Ljubljani, 1889, 4, 97 str. Cena 45 kr., po pošti 50 kr. Ta lična knjiga obseza najprej kalendarij, ki se od drugih navadnih odlikuje s tem, da je pomnožen z mnogimi slovanskimi krstnimi imeni in imenitnimi dogodki iz avstrijske, kranjske in slovanske zgodovine; potem našteva deželne patrone v naši državi, objavlja dvorni koledar z rodopisom vladajoče dinastije avstrijske in vse sedanje vladarje evropske, kakor tudi vsa najimenitnejša deželna, cerkvena in državna oblastva v vojvodini kranjski itd. Zabavni del obseza životopise: Josip Juraj Strossmayer, Matej Cigale, Anton Martin Slomšek, Dragotin Rudež, popis božje poti na Dóbrovi, Jelinekovo kozaško sliko: V noči Rusalk, in razgled po svetu: Sokolova petin-dvajsetletnica, Vodnikova slavnost v Ljubljani, Slovenska zmaga v Vélíkovci, smrt cesarjeviča Rudólfa, Taaffejeva desetletnica, dogodki v Srbiji, razstava v Parizu, izpremembe v ministerstvu, Boulanger, orijentska železnica, smešnice. Knjigo dičijo še podobe škofa Strossmajerja, Mateja Cigaleta, Valentina Vodnika, knezoškofa Slomška, Dragotina Rudeža, dobrowske farne cerkve in Eifflovega stolpa v Parizu. Ličnemu in zelo spretno sestavljenemu priročnemu koledarju želimo veliko kupcev, zlasti ker mu je cena res nizka.

Postojinsko okrajno glavarstvo. Zemljepisni in zgodovinski opis s pridejanim zemljevidom. Postojina, R. Šeber 1889. Cena? Zelo lepo nalogo so si postavili naši učitelji, opisati namreč vse šolske okraje na Kranjskem v zgodovinskem, zemljepisnem in národopisnem oziru. Taka namera je zelo hvalevredna in zasluži naše popolno priznanje, ker do sedaj je kranjska dežela v krajepisnem in antropološkem oziru še vse premalo poznana. In ravno učitelji v tem pogledu lahko največ storé, ker so v vedni dotiki z deželo in z národom, ker imajo vsak dan priliko oboje opazovati, v tem ko se drugim učenjakom le redkokdaj in le slučajno taka prilika ponudi, takó da so njih opazke mnogokrat jednostranske ali vsaj nepopolne. Z veseljem pozdravljamo torej dva do sedaj izdana zvezka, t. j. *Kočevsko okrajno glavarstvo* (spisala *Št. Tomšič* in *Fr. Ivanc*, Ljubljana 1887) in v naslovu te ocene navedeno delo.

Ali kakor se veselimo takih literarnih pojav, skalí se nam vender že précej to veselje, ako navedeni knjigi skozi in skozi prečitamo. Res je, da gg. učitelji niso hoteli podati »učeno pisanih knjig, niti suhoparno naštetih zgodovinskih in statističnih podatkov, nego poučno berilo.« Mi se s tem popolnoma ujemamo in tudi več ne zahtevamo, ali, kar se nam podaje, podaj se nam *točno, pregledno in v zanimivi* (tudi lepi) *obliki*. V obeh knjigah pogrešamo nečesa, kar bi nikakor ne bilo smelo izostati, pogrešamo namreč opisa *národnih šeg*, ki nam vidoma ginejo pred očmi, zatem národnih nošenj (če jih je še kaj) ter národnih pripovedek (resnih!) in pesmij. Saj vsakdo vé, kakó vsi národje ravno sedaj folkloristiko goje, in mi Slovenci tudi ne smemo v tem oziru ostati za njimi. Zató pa še ni zadosti, ako se le nekaj tujih besed iz národove govorice zabeleži (želeti bi bilo, da se take besede tudi raztolmačijo, ker ne more vsakdo vedeti n. pr. kaj pomeni »drvišati«), nego potreba je národ globlje opazovati in zateči ga pri svojem najskrivnejšem mišljenju in čutenju ter videti, kakó on to svoje mišljenje in čutenje v